

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Ter Stege

Kwaliteitsonderzoek

vroegschoolse educatie

Datum vaststelling: 11 maart 2019

Samenvatting

De inspectie heeft op 30 oktober 2018 een onderzoek uitgevoerd naar de vroegschoolse educatie op de OBS ter Stege. De reden voor dit onderzoek is dat de gemeente waarin de basisschool is gevestigd, meedoet aan een pilot. In deze pilot Herijken toezicht op voor- en vroegschoolse educatie (vve) en kinderopvang onderzoeken we onder andere of de gemeente en de kinderopvangorganisaties zicht hebben op de kwaliteit van de locaties en of zij zorgen voor verbetering van de kwaliteit. Met locaties bedoelen we kinderdagverblijven en de groepen 1 en 2 van basisscholen. Daarom hebben we op meerdere locaties in de gemeente Olst-Wijhe een onderzoek uitgevoerd.

Bestuur: De Mare
Bestuursnummer: 41491

School: OBS ter Stege

BRIN: 09FW

Wat gaat goed?

De school biedt leerlingen in groep 1 en 2 een prettig pedagogisch klimaat waardoor de leerlingen zich veilig voelen en tot leren komen. Het aanbod in de lessen is gestructureerd door middel van een methode en bevat verschillende activiteiten op het gebied van taal, rekenen, bewegen en gedrag.

De school heeft een realistische kijk op wat ze nu al doen, wat er verbeterd kan worden in de toekomst en hoe ze dit willen oppakken.

Wat kan beter?

We vinden dat de school in het aanbod beter kan aansluiten op de behoefte van de leerling. Hiervoor moet de school een beeld hebben van het niveau van leerlingen om daar vervolgens op aan te sluiten in de lessen. Ook kan het aanbod en de doelen consequenter ingepland worden en hierbij kan meer de kleuter centraal staan. Zo kun je doelgericht werken en in kortere tijd meer effect bereiken.

De leerlingen kunnen in de school meer geïnspireerd worden door een uitdagende leeromgeving. Met eigentijdse materialen en visuele ondersteuning in woorden en letters is het leuk om te leren en te ontdekken.

Wat moet beter?

Het schoolbestuur moet met de gemeente Olst-Wijhe resultaatafspraken maken over wat de leerlingen aan het eind van groep 2 moeten kennen en kunnen.

Het schoolbestuur moet ook met de gemeente en andere belanghebbende afspraken maken over informatie verstrekking en de warme overdracht in de praktijk op het moment dat een leerling op school komt of van school af gaat. Op deze manier gaat er geen informatie verloren en kan de school een goede beslissing maken bij plaatsing of hulpvragen.

De school zal beleid moeten schrijven en invoeren voor vve op de locatie. Ook zal de school in afstemming en samenwerking met de leerkracht leerlingen moeten volgen en analyseren. Hierdoor is er meer zicht op de ontwikkeling van de leerling en kun je beter aansluiten bij de behoeften. Daarnaast moet ook de afstemming en communicatie met ouders en betrokkenen over het aanbod en de voortgang van de leerling beter.

Vervolg

We gaan na of de gemeente en het schoolbestuur afspraken hebben gemaakt over de resultaten van de kinderen aan het eind van groep 2. Verder zullen we tijdens het eerst volgende vierjaarlijks onderzoek bij het bestuur navraag doen naar de verbeteringen op het gebied van de standaard 'Zicht op ontwikkeling'.

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook bij groep 1 en 2 van OBS ter Stege.

Werkwijze

Wij vormen onze oordelen door de onderwijspraktijk van groep 1 en 2 van de school te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en Primair Onderwijs.

Standaarden voor de vroegschool	Onderzocht
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Didactisch handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	x
OP6 Samenwerking	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	x
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Zoals in de tabel aangegeven zijn er twee standaarden niet meegenomen in de beoordeling. Dit betreft OP4 (extra) ondersteuning en KA2 Kwaliteitscultuur.

Om een oordeel te kunnen geven op OP4 moet er in de school ook andere ondersteuning plaatsvinden naast het reguliere mogelijkheden van de school. Dat is op OBS ter Stege niet het geval.

Om de kwaliteitscultuur (KA2) te beoordelen is het niet representatief om een oordeel te geven op de samenwerking op school. Voor leerkrachten die kort op school werken is deze standaard niet te beoordelen.

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd in groep 1 en 2, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, de leraar van groep 1 en 2, interne begeleider en directeur.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de directie van de school en met het schoolbestuur.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....
Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Onvoldoende
 - Voldoende
 - Goed
-

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk geven we de oordelen en de conclusie van het onderzoek in groep 1 en 2 van OBS ter Stege.

Conclusie

Het vve beleid heeft de afgelopen jaren geen prioriteit gehad binnen de school en is in een ontwikkelingsfase. Dit beleid en de uitwerking hiervan is nog niet voldoende waarneembaar in de school. Er is geen doorgaande leerlijn van 2,5 tot 6 jaar, en er zijn geen resultaatafspraken gemaakt. Verbeteractiviteiten voor het verbeteren van de vve kwaliteit op de school moeten nog concreet uitgewerkt worden en er moet nog afstemming met betrokkenen plaatsvinden. Het gemeente beleid zal vorm moeten krijgen en op de school doorgevoerd moeten worden. Zodra dit op orde is zal er ook een verantwoording in de schoolgids en het schoolplan gemaakt moeten worden.

Wel hebben we geconstateerd dat er duidelijk les wordt gegeven en er een dekkend aanbod is. Hierdoor is er een basis aanwezig waarmee de school vve verder kan ontwikkelen. Ook is er een stelsel van kwaliteitszorg aanwezig waarmee de school concreet kan werken aan verbeteractiviteiten op vve gebied.

Context

Obs ter Stege is het huidige schooljaar gestart met een nieuwe leerkracht voor groep 1 en 2. Daarnaast zijn er in het team de afgelopen jaren meerdere wisselingen geweest en heeft het team gewerkt aan kwaliteitsverbeteringen. Vanuit het bestuur kunnen externen ingezet worden bij hulpvragen over leerlingen zoals een logopedist en een orthopedagoog. De school heeft als speerpunt het vergroten van de ouderparticipatie.

In het gebouw zijn naast de school ook de voorschool 'de Peuterpost' en de buitenschoolse opvang gehuisvest. In de toekomst zijn er plannen vanuit de gemeente en het bestuur over nieuwe huisvesting voor basisonderwijs op een andere locatie binnen de gemeente.

3. Resultaten van het onderzoek in de groepen 1 en 2

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de oordelen en de resultaten van het onderzoek in groep 1 en 2 van OBS ter Stege.

3.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling	•		
OP3 Didactisch handelen		•	
OP6 Samenwerking	•		

Het aanbod is van voldoende niveau al zijn er wel verbeteringen mogelijk.

De school gebruikt een programma voor het stimuleren van de ontwikkeling van de leerlingengroep 1 en 2. In de gehele onderbouw wordt het onderwijs thematisch vorm gegeven.

De aankleding van de leeromgeving en het gebruik van materialen kan verbeterd worden. Eigentijdse materialen in de speelhoeken en het begeleiden van spelen in de hoeken met concreet materiaal bevorderen de woordenschat. Visuele ondersteuning consequent in de klas en op de gang op ooghoogte van leerlingen draagt bij aan de beleving en het leerrendement.

De leerlingen moeten goed gevolgd worden.

Wij beoordelen de standaard 'zicht op ontwikkeling' als onvoldoende. Naast een structureel volgsysteem zal het aanbieden van materialen en werkjes ook beoordeeld moeten worden op resultaat en de kwaliteit daarvan. Zo kan er een analyse plaats vinden om opnieuw een aanbod te verzorgen en om de kwaliteit van leerlingresultaten te kunnen verbeteren. Dat hebben we onvoldoende aangetroffen. Het aanbod van leerlingen voor pre-teaching en re-teaching heeft het grootste effect als het aansluit bij de zone van naaste ontwikkeling van de leerling. Bij de juiste aanpak en het juiste aanbod is deze extra tijd die besteed wordt aan de leerling effectiever. Hiervoor is het noodzakelijk om goed zicht te hebben op de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen.

De interactie tussen leerkrachten en leerlingen is van voldoende kwaliteit.

Wij beoordelen het 'didactisch handelen' van de leerkracht als "voldoende". De leraar is betrokken en heeft een goede interactie met de leerlingen. Ook stelt hij de juiste (open) vragen om de leerlingen te

motiveren tot handelen. Wel zijn er mogelijkheden om het didactisch handelen binnen de school te verbeteren. Zo kunnen leerlingen ook van elkaar leren door de samenwerking te stimuleren.

De samenwerking met betrokkenen kan verbeterd worden.

De school, gemeente en betrokkenen hebben geen resultaatafspraken gemaakt over de uitvoering en de opbrengsten van het vve beleid. Er is op deze manier geen doorgaande ontwikkelingslijn van 2,5 jaar tot en met 6 jaar vastgesteld want samenwerking van betrokkene partijen is nodig om gemeente beleid uit te voeren in de schoolse praktijk.

vve doelgroep leerlingen en ouders hebben geen structurele afspraken om te communiceren over doelen en de voortgang.

Wel wordt er contact gelegd met voorschoolse educatie om leerlingen over te dragen, echter is dit geen standaard procedure.

Bibliotheek, consultatiebureau en andere ketenpartners worden betrokken door de school om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van leerlingen, dit is nog geen standaard procedure voor alle doelgroep kleuters.

Ouderbetrokkenheid is voor de school nog een speerpunt, er is goed dagelijks contact met de leerkrachten en ouders. Voor vve doelgroep leerlingen zijn geen andere afspraken over communicatie en doelen dan andere leerlingen.

3.2. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA3 Verantwoording en dialoog	•		

vve maakt nog geen deel uit van het stelsel van kwaliteitszorg.

De standaard 'kwaliteitszorg' is als voldoende beoordeeld. Het vve beleid is in een ontwikkelingsfase. Er is binnen de school geen actief beleid voor vve. Wel heeft de school en zogenoemde stip op de horizon waar het met haar vve-beleid naar toe wil, maar het ontbreekt nog aan duidelijke sturing en aan concrete verbeteractiviteiten op het gebied van vve.

Verantwoording aan derden moet beter

De standaard 'verantwoording en dialoog' is als onvoldoende beoordeeld. Doordat er geen beleid is vastgesteld en er geen resultaat afspraken zijn gemaakt met de school door de gemeente is er in de schoolgids en in het schoolplan geen verantwoording over vve te vinden. Ook, mede daardoor, is de dialoog met ouders, betrokkenen en ketenpartners in samenwerking en afstemming nog van onvoldoende kwaliteit.

4. Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft het bestuur aan hoe de school hiermee ten aanzien van groep 1 en 2 mee aan de slag gaat.

Het bestuur en directie van obs Ter Stege zijn blij met de conclusie van de inspecteurs dat de kleuters met een VVE-indicatie duidelijk les krijgen, dat er een dekkend aanbod is en een basis om VVE verder te ontwikkelen.

Het bestuur en directie herkennen de conclusie dat verbetering mogelijk is. Het aanbod kan beter aansluiten bij de behoefte van de leerlingen. Daarvoor willen wij meer weten over het niveau van de doelgroepkinderen bij binnenkomst en komen tot een betere inhoudelijke overdracht. Hiervoor gaan wij in overleg met de voorschool en de beleidsgroep. Daar nemen wij in mee dat de voorschool gebonden is ook met de twee nabije basisscholen de doorgaande lijn uit te voeren, zonder dat deze de inhoudelijke samenwerking op de doorgaande ontwikkeling van de kinderen zal beperken.

De inspectie heeft in onze ogen beperkt gekeken naar het onderwijs van de vier doelgroepkinderen in de combinatiegroep 1 en 2 op obs Ter Stege, en de inrichting van zicht op ontwikkeling en de kwaliteitszorg voor deze kinderen. Bij binnenkomst worden de kinderen opgenomen in de kwaliteitszorg van de school en daarmee in het aanbod en ondersteuning gericht op de populatie van de school. De populatie van obs Ter Stege vraagt extra aandacht voor taal.

Op obs Ter Stege vallen kinderen met een achterstand onder het VVE-beleid van de gemeente en tevens onder het ondersteuningsbeleid van het samenwerkingsverband. Als de doelgroepkinderen beter in beeld zijn door een betere overdracht, gaan we ook in de schoolgids verantwoord over ons extra activiteiten voor deze kinderen.

Het schoolbestuur gaat in 2019 afspraken maken met de gemeente over de opbrengsten van de vroegschoolse educatie aan kleuters die in de doelgroep zitten. Obs Ter Stege kan dan daaruit afgeleid, sturen op minimumdoelen en eigen resultaatafspraken vastleggen.